

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. II. Vtrum hæc sit vera homo, est Deus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Communi-
or est af-
firmativa,
& verior.
1. Conclus.

Resp. & dico i. ipsum predicatum est vniuocum: nam cum dicitur *Deus est homo* & *Petrus est homo*, est idem nomen & res nomini respondens est eadem. Conf. patet de fide quod Filius Dei assumptis eandem specie nobiscum naturam humanam. item B. Virgo genuit verum & propriè dictum hominem; Christus constet animà rationali & carne sibi unitis; quæ omnia in superioribus ostendimus ex Concilijs & Patribus. igitur predicatum, *homo*, tributum Deo in hac propositione, *Deus est homo*, & Petro in hac, *Petrus est homo*, est vniuocum.

2. Conclus.

Dico 2. illud idem predicatum dicitur vniuocè: quia natura humana à qua aliquis dicitur homo, eodem modo conuenit Deo & Petro, quantum scilicet requiritur ad præsens institutum, & vt censetur vniuocè conuenire; & eodem modo de vtrisque predicatur, scilicet sicut natura de suo supposito, quæ in vtroque est eiusdem speciei & rationis.

Confirm.

Conf. 1. Christus secundum fidem est perfectus homo, & B. Virgo genuit verè & propriè hominem; igitur *homo* eodem modo conuenit supposito Christi, & eodem modo de illo predicatur quo de alijs suppositis natura humana. cum ergo in hac propositione, *Deus est homo*, *homo* dicatur de Deo tanquam de suo supposito, eodem modo dicitur de illo quo dicitur de quolibet alio supposito natura humana & per consequens vniuocè.

51.

Conf. 2. *homo* significat constitutum humanitate; vnde quicquid constituitur per humanitatem verè & propriè est homo, & *homo* dicitur de illo vniuocè.

Obijciunt
primo.

Dices 1. homo dicit substantiam quæ est alterius rationis in Christo & in alijs hominibus. igitur non dicitur vniuocè de illo & de nobis.

Resp.
Substantia
non est for-
male signi-
ficatum vo-
cis, homo,
sed huma-
nitas.

Resp. substantiam non esse formale significatum huius vocis, *homo*, sed esse humanitatem; *homo* enim dicit vel constitutum humanitate, vel habens humanitatem, vel secundum aliquos dicit humanam naturam concernentem suppositum. in quibus omnibus explicationibus natura humana est formale significatum; quod formale significatum eodem modo conuenit supposito Dei post Incarnationem & alijs suppositis.

Vnde ad antecedens Resp. negatiuè, si intelligatur quod dicat substantiam tanquam formale significatum: si vero intelligatur quod dicat illam seu verius suppositum tanquam materiale, concedo antecedens, & nego consequens. quia vniuocatio predicationis alicuius termini non sumitur à materiali, sed à formali significato, quod & est idem, & eodem modo tribuitur, vt patet in albedine quæ vniuocè predicatur de quantitate & de substantia, cum dicitur *quantitas est alba*, & *homo est albus*: cum tamen materiale nominis, *alba*, in illis propositionibus sit analogum. sic ergo in præsentī dicendum, quod licet persona Christi quæ posset denotari pro materiali vocis, *homo*, in illa propositione, *Deus est homo*, sit alterius rationis à persona Petri, non obstat vniuocationi predicationis termini *homo*, quia formale significatum est idem in vtraque propositione, & eodem modo tribuitur subiecto, à formali autem sumi debet vniuocatio.

52.

Obijciunt
secundò.

Dices 2. *homo* per se dicitur de Petro, cum hæc predicatio, *Petrus est homo* sit per se, non tamen dicitur per se de Deo; nam hæc predicatio, *Deus est homo*, non est per se; ergo non dicitur vniuocè de vtroque.

sp.

Resp. neg. consequens. quemadmodum enim est

singulare in hoc mysterio quòd aliqua natura sit in supposito, cui tamen non necessariò conuenit, & quod non constituit: ita singulare est quòd de eodem vniuocè dicatur, sicut alia natura dicuntur de suis suppositis, quæ essentialiter constituunt. Quemadmodum enim non obstante eo quod natura humana non necessariò conuenit Deo, sed liberè à Deo assumpta est, eidem substantialiter est unita: ita eodem non obstante predicatur de eo vniuocè propter rationes in conclusione allatas.

Resp. 2. posse dici quòd *homo* per se dicitur de Deo in hac propositione, *Deus est homo*; non quod essentialiter conueniat, non quod conueniat necessariò; sed quod vniuocè substantiali natura humana sit unita Deo, & per consequens possit predicari in concreto tanquam natura de suo supposito.

Ex his resolui potest quaestio à varijs proponi solita, An scilicet hæc propositio *Deus est homo* sit in materia contingenti, an verò in necessaria?

Ex dictis enim habemus non posse defini per regulas aliarum propositionum in materijs naturalibus, sed posse dici aliquo modo ad vtramque materiam accedere. Nam cum Deus secundum sua intrinseca neque includat humanitatem, neque eam sibi necessariò vniuerit, sed liberè potest hoc sensu dici esse in materia contingenti, & predicatum esse contingens subiecto, non quòd sit accidens predicamentale, sed quòd ad modum accidentis predicabilis possit abesse à subiecto. Si tamen spectetur vniuocatio Dei & humanitatis, propositio reducit ad materiam naturalem & necessariam; quia ex his duobus factum est vnum per se, ita vt physicè loquendo debeat dici propositio per se, neque Deus debeat dici accidentaliter *homo*, videri potest S. Tho. responsione ad 1. & dicta supra q. 2. art. 6.

Præterea licet spectando naturalem suppositionem nominis *Deus*, *homo* non dicatur de eo per se in rigore loquendo, si tamen spectemus communem vsum loquendi & intelligendi, quando dicitur *Deus est homo*, potest dici per se, quia nomen, *Deus*, communi vsum in tali propositione accipitur pro Christo, quamuis sub explicito conceptu subsistentis in natura diuina.

Aduerte hanc propositionem, *Christus est homo*, esse per se in omni rigore, & predicatum esse de essentia subiecti, quia nomen *Christus* significat subsistentem in natura diuina & humana. Simile est iudicium de nomine *Iesus*.

ARTICVLVS II.

Utrum hac sit vera, homo est Deus?

AFFIRMAT. Patet ex dictis circa art. 1. cum enim sit idem suppositum in quo vniuntur natura diuina & humana, de eo expresso nomine, *homo*, potest natura diuina predicari in concreto, seu potest dici quod homo habeat naturam diuinam.

Conclusio etiam patet ex epistola ad Rom. cap. 9. vbi dicitur, *Ex quibus est Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus*. nam inde optimè sequitur, ergo homo est Deus. patet etiam ex 1. Ioan. ultimo, *Et simus in vero Filio eius Iesu Christo, hic est verus Deus*.

Notandum eodem modo esse propriam propositionem, quo modo propria est propositio precedentis articuli; item in illa terminum *Deus* predicari

Homo per se dicitur de Deo, quia vniuocè substantiali natura humana est unita Deo.

53.

Hæc Deus est homo, dicit potest pertinere ad materiam contingentem, & necessariam.

S. Thom.

54.

Hæc Christus est homo, est propositio per se in omni rigore.

Resp. affirm.

Rom. 9.

1. Io. ult.

55.

car

carum virtutem & per se modo explicato. 3. non solum dici posse, homo est Deus, sed etiam homo est Verbum, homo est unigenitus Patris, & alia praedicata quae Filio Dei & Verbo competunt.

ARTICVLVS III.

Virum Christum dici possit homo dominicus?

S. Tho. hunc art. proponit occasione S. August. qui libro 83. qq. 9. 36. hanc vsurpat locutionem, imò alij Patres passim citati similibus vtuntur locutionibus. Nihilominus

Respondet negatiue, quia dominicus designat pertinet ad Dominum, & habens ad illum habitudinem, & per talem propositionem, *Christus est homo dominicus*, designatur distinctio suppositi Christi & Dei. vnde August. eam retractauit lib. 1. retractionum cap. 19. & si quando alij Patres simili forma vtantur, concretum explicandum est per abstractum, vt scilicet hominem sumant pro humanitate. Vide dicta q. 2. art. 2. in dubio, obiectione 3. nam cum ea distinguatur à diuino supposito, & sit aliquid Domini, optime dici potest dominica, sicut & dicitur passio, resurrectio, ascensio dominica, & similia quae habitudinem dicunt ad Dominum. Adde alios Patres ad euitandum errorem Nestorij refugere similes propositiones.

ARTICVLVS IV.

Virum ea quae conueniunt Filio hominis possint predicari de Filio Dei & contra?

AFFIRMAT. Patet Ioannis 8. Christus dicit, *Antequam Abraham fieret ego sum*. 1. ad Cor. 2. dicitur res gloriæ crucifixus. Act. 2. Deus dicitur acquisiuisse Ecclesiam sanguine suo. Consentiunt Patres, qui saepe humana Deo tribuunt, & diuina homini ratione mysterij Incarnationis. Videri potest canon 12. Concilij Ephesini, vbi Dei Verbum dicitur passum carne, crucifixum carne, & mortem carne gustasse.

Ratio petenda est ex dictis art. 1. cum enim in Christo sit vnum & idem suppositum diuinæ naturæ & humanæ, & propterea homo possit predicari de Deo & Deus de homine, sequitur etiam de homine posse predicari ea quae conueniunt Deo, & predicari de Deo quae conueniunt homini propter identitatem suppositi. vnde ex hoc articulo

Colligitur 1. quaecunque conueniunt diuinæ naturæ in concreto posse predicari de homine, de Christo & Filio hominis, vt *Filius hominis*, seu *homo est ab aeterno, est omnipotens, est creator omnium, infinitè sapiens, est immortalis, incorporeus*; si hæc sumantur vt denotent proprietates Dei, non verò omnimodam negationem corporis, mortalitatis. Idem dicendum de ijs quae conueniunt Verbo seu Filio Dei; vnde dicitur *hic homo, & homo est genitus à Patre ab aeterno; hic homo seu homo spirat Spiritum sanctum &c.*

Colligitur 2. ea quae conueniunt homini necessario, predicari de Deo in concreto; potest enim dici, *Deus est mortuus, habet animam rationalem, est animal, &c.* Idem dicendum de ijs quae accidentaliter conueniunt Filio hominis seu Christo homini, vnde Deus dicitur fletisse, esurisse, natus ex Vir-

gine, passus, mortuus, resurrexisse. Eadem etiam dici possunt de Verbo.

Et per hæc & ea quae articulo 1. & 2. dicta sunt colligi possunt ea quae dicuntur de communicatione idiomatum seu proprietatum, quae in eo consistit, quod per hoc mysterium effectum sit vt Deus dici possit de homine, & homo de Deo, & quae competunt Deo vel Verbo possint tribui homini, & quae competunt homini vel huic homini, possint tribui Deo. quia ratione saepe à scriptura & Patribus & Concilijs tribuuntur.

Quod totum in eo fundatur quod Christus sit Deus & homo, & quod Deus & homo in vnitatem suppositi conuenierint: vnde attributa tam diuina quam humana & affectiones quaecunque supposito Christi tribui possunt, possunt de illo predicari quocunque nomine suppositum illud designetur, siue, inquam, vocetur Deus, siue homo, siue Verbum, siue Dominus, siue Filius hominis, siue Filius Dei &c.

ARTICVLVS V.

Virum ea quae conueniunt Filio hominis possint predicari de diuina natura: & de humana ea quae conueniunt Filio Dei?

NEGAT. quæ conclusio certa est de fide, & potest colligi ex dictis q. 2. art. 1. vbi contra Eutychetem ostendimus ex Concilijs & Patribus duas esse in Christo naturas distinctas, inconfusas, vnamquamque cum suis proprietatibus. hinc enim

Sequitur 1. huiusmodi naturas non posse de se inuicem predicari in abstracto, v. g. dicendo, *diuinitas est humanitas*, vel *humanitas est diuinitas*; quia similes propositiones non possunt esse veræ in sensu formali, nec in sensu identico; cum & ipsæ naturæ à se inuicem distinguantur, & expressè in abstracto significantur vt distinctæ, non verò vt vnitæ in eodem supposito, in quo conueniant.

Sequitur 2. neque proprietates naturæ diuinæ posse predicari de natura humana siue in concreto, siue in abstracto, dicendo v. g. *natura humana est aeterna, est omnipotens, &c.* vel *est omnipotentia, est aeternitas &c.* patet quia hæc non conueniunt naturæ humanæ secundum se, nec in sensu identico, nec in formali, nec de ea dici possunt tanquam de supposito.

Sequitur 3. neque proprietates naturæ humanæ posse tribui naturæ diuinæ in abstracto enuntiatæ; v. g. non potest dici, *natura diuina est nata, mortua, resurrexit, ascendit in celum &c.* propter similem rationem: quia ex modo significandi naturæ diuinæ solum representat suum significatum per modum forme & abstractæ; vnde cum tales affectiones non competant diuinitati secundum se spectatæ, non possunt de illa predicari etiam in concreto.

Nec refert quod natura diuina dicatur incarnata, quia non sortitur illud predicatum per communicationem idiomatum, sed verè secundum se illi competit; est enim verè vnita carni, non quidem vt suppositum, sed tanquam natura suppositi.

Dices in hymno Ecclesiastico dicitur vita mortua.

Resp. abstractum explicandum per concretum, sumitur enim per metaphoram pro Verbo, quod est

59. Communio idiomatum.

Quod fundamentum istius communicationis.

60. Resp. negans est de fide.

61. Hæc est falsa: diuinitas est humanitas &c.

Item hæc & similes: natura humana est aeterna.

Aut: natura diuina est mortua.

Cum dicitur vita mortua: abstractum ponitur pro concreto.